

Pløjning, og hvad dertil hører iværksat og kan ikke udrede 12,000 Kr. Paa den anden Side kan Hedebruget ikke af sine egne Midler undvære saa meget. Hedebruget faar af Staten 70,000 Kr., og det vil let forstaaes, at det ikke deraf kan undvære 12,000 Kr. Det har Ministeriet ogsaa forstaaet, og derfor har det paa Finanslovsforslaget foreslaaet at bevilge de 12,000 Kr. som Bidrag fra Staten, fordelt over 4 Aar. Der er altsaa paa Finanslovsforslaget i Aar foreslaaet 3,000 Kr., hvad jeg vil bede om maa blive vedtaget, for det er energiske og dygtige Folk, der har med den Sag at gøre, og det vil let forstaaes, at uden Hjælp kan de ikke komme frem. Jeg er meget taknemmelig for det Forslag, som staar her paa Finansloven, og jeg haaber, at der ikke fra nogen Side vil blive rejst Modstand imod det.

Dernæst skal jeg omtale en Sag, som ikke nu staar paa Finansloven, men som har staaet der igennem 50 Aar. Det er et Tilskud til Varde Plantage. Det er netop i Aar 50 Aar siden, at dette Foretagende blev paabegyndt, og det beder jeg det høje Ting lægge Mærke til, fordi vi den Gang hverken havde Hedeselskabet eller Hedebruget. De Herrer, som førte denne Plantagesag igennem, var Foregangsmænd paa hele den Egn derovre, og den har hidtil nydt Understøttelse af Staten og af Amtet, men mest selvfølgelig fra Varde Kommune. Da Sparekommissionen i 1909 arbejdede, strøg den imidlertid Tilskuddet til Varde Plantage. Det lykkedes dog mig sammen med andre at faa Finansudvalget til at optage Bevillingen igen, saa at Plantagen fik et Tilskud paa 1,000 Kr. i 5 Aar, for at man der kunde blive færdig med det, som alt var pløjet i Riller o. s. v., og hvor de var begyndt at grave. Disse 5 Aar er nu gaaet, og Bevillingen er saaledes udløbet. Den findes altsaa ikke paa det foreliggende Finanslovsforslag, og det er derfor, jeg nu vil prøve, om det ikke kunde lykkes mig at give saavel det højtærede Finansudvalg som den højtærede Landbrugsminister det Indtryk, at det vilde være vel anvendte Penge, om der fremdeles blev ydet Varde Plantage dette lille Beløb af 1,000 Kr. om Aaret, i alt Fald indtil de derovre blev færdige med det Areal, som er indkøbt. Det er ikke noget stort Beløb, der her er Tale om, det er til at overkomme.

Varde Plantage er lykkedes ualmindelig godt. Der er 5—6 Alen høje Træer, der, hvor de er bedst, det er mest Gran,

men der er ogsaa enkelte Løvtræer. Jeg beder nu, man vil erindre, at de, der tog fat, var Foregangsmænd. Man vidste ikke den Gang, om der paa denne Hedejord kunde vokse noget eller ej, men man vilde forsøge. Efter 1864 blev der jo talt meget om, at det danske Folk skulde rejse sig, saa at det kunde vinde noget indadtil, da der var tabt saa meget udadtil. Disse Mænd begyndte da den 1ste Maj 1865, det var Plantagens Fødselsdag. Jeg synes, at disse Mænds Navne skal nævnes, og det skal jeg derfor gøre. Det var Kammerherre Thygeson, Damgaard, Amtmand Nielsen, Ribe, Forstraad Bang, Gødding, Borgmester Bagger, Varde, Apoteker Helms, Varde, og Købmand Johnsen, Varde. Det var dem, som paatog sig Arbejdet og Pengeofrene for at faa den Sag i Gang. De begyndte med at erhverve 652 Tdr. Land. Deraf fik de 340 Tønder overladt af Beboerne. Resten, omtrent 300 Tdr. Land, kostede 1,153 Rdlr. 2 Mrk. Det er nok længe siden, at de Herrer har hørt disse gamle Møntbenævnelser, men jeg nævner dem saaledes, som jeg har faaet dem opgivet af den nuværende Borgmester og af det, der kaldes Skovudvalget derovre. Allerede 1868 byggede man en Bolig paa Stedet, og en Plantør fik udlagt noget Tjenestejord, omtrent 10 Tdr. Land, og dette Skovudvalg mødte som meddelt velvillig Støtte, dels fra Staten, dels fra Amtet, men mest fra deres egen Kommune. En Tid fik de ogsaa Støtte fra Landhusholdningsselskabet. I 1895 var de paa en Maade færdige, men saa vilde Byraadet ikke standse dette Foretagende og købte derfor 726 Tdr. Land Hede paa ny. Det gav Kommunen 20,000 Kr. for. I 1910, da Sparekommissionen havde foreslaaet at tage Bevillingen bort, var omtrent 300 Tdr. Land af det sidst indkøbte Areal beplantede, og tilbage var altsaa 400 Tdr. Land. Deraf har de nu paa Grund af den Bevilling, som blev fortsat i de 5 Aar, der siden da er gaaet, beplantet de 200 Tønder Land, og tilbage er saaledes omtrent 200 Tdr. Land, med hvilke de gerne vilde fortsætte.

Spørger man, om det ikke var fornuftigere, at de bar sig ad ligesom Udstykningsforeningen paa den anden Side af Byen og gav sig til at dyrke den tilbageværende Jord, skal jeg svare, at den Sag naturligvis er undersøgt, og man mener, at Jorden er af en saadan Beskaffenhed, at en Opdyrkning vanskelig vil kunne betale sig, og derfor fortsætter de med Plantningen, som Jorden egner sig